

Leden 2021

SOUTERRAIN

Na závěrečném koncertě varhanního festivalu – když se koncerty ještě mohly konat pro publikum – mi jeden můj známý, bývalý rozhlasový kolega, vtiskl do ruky báseň. To on dělává: dává svým přátelům všelijaké dárky z vlastní tvůrčí dílny, někdy taky třeba kámen nebo květinu. Poděkovala jsem mu, báseň jsem si přečetla až doma a ejhle! Je na téma, které nám v životě – a v životě našeho sboru – rezonuje. Tak ji – se svolením jejího autora – přináším k sdílení. (wd)

O tichu

Je ticho před bouří a ticho, které léčí,
ticho výmluvnější nežli plané řeči,
ticho mikrokosmu, ticho gravitace,
ticho far niente, ticho věčné práce,
ticho čekající na svou pravou chvíli,
ticho, jímž jsme svoje duše obnažili,
ticho slibující nové nahození srdce,
ticho, které vyprovází loučící se ruce,
ticho starých bájí, novodobých mýtů,
ticho na orbitě, ticho při zenitu,
ticho světél ramp a ticho ztraceného zvuku,
ticho vprostřed spousty zbytečného hluku,
ticho prázdných židlí již odešlých hostů,
ticho jako pečeť našich neřestí i ctností,
ticho stále, ale marně hledajících Faustů,
ticho navždy umlčených mlýnem holocaustu,
ticho genocidy zpoza Araratu,
ticho kdysi ještě nespojených států,
ticho po skonání, ticho před zrozením,
ticho snící o naději s každým rozedněním.

Zkusme tedy s tichem jít stejně tiše,
aby naše chůze byla jako z plyše,
chce to jenom ztišit srdce, a pak potichu
poslouchati tichou píseň o tichu...

Igor Tausinger

Výtah z jednání staršovstva (3. 12. 2020 v 19:00 on-line)

A. NAVĚDOMÍ

A-3. Pošta a různé

- **SV** 6.12. 14:30 ordinace farářů on-line (e-církev)
13.12. 9:00 ordinace výpomoc. kazatele Jana Balcara (on-line ČCE
Strašnice)
výzva k podávání mikroprojektů – do 31. 1. 2021
- **SR** sborová zásilka

B. K PROJEDNÁNÍ

B-1. Uspořádání bohoslužeb v nejbližším období a služby presbyterů

- služby a technické záležitosti budeme upravovat dle aktuální situace
- společný zpěv při bohoslužbách nebude; sóla
- J. Stoklasová – připraví manuál pro službu presbytera během SARS2 - covid

B-2. Diakonie a křesťanská služba

- nominace do Dozorčí rady Diakonie Praha – Dis. Radka Jahodová místo Aleny Kunové – kandidátka zvolena, PR sdělí řediteli Diakonie Praha

B-3. Finanční záležitosti (TČ)

Bude odesláno: 7 000,- Kč (celocírkevní sbírka na bohoslovce - schváleno)

B-5. Konvent 9.1.2021 (konání on-line)

- návrh pro konvent – volby do SR-odesláno
- volba nové celocírkevní Pastýřské rady – návrhy písemně nebo osobně přímo na konventu

B-6. Budoucí kazatelky – schválení listin; schváleny úpravy v bytě

- info – MT se stala kandidátkou na pozici farářky ve Skotsku

B-7. Trvající a nové úkoly

- myčka kuchyň – užší výběr
- nové plátno – PR
- ozvučení kostela – on-line bohoslužby – PR – možno čerpat granty na investice a jiné akce

B-8. Z došlé pošty a různé k rozhodnutí

- M. Petříčková – předplatné časopisů – sdělit abonentům, že sbor nebude zprostředkovatelem odebírání tisku
- Vánoce v Suchdole – bude upřesněno
- JS – pozdrav od ředitelky občůdku Jednoho světa – 8× objednávka, výnos 6 800,- Kč

PR – přání hezkých Vánoc, hodně zdraví

Slovo faráře

Vánoční přání,

kteřé rozesíláme každý rok za rodinu, poslal jsem letos poprvé a naposledy Vám všem také. Je vždy určeno těm nejbližším a snad tedy omluvíte, že jsem využil společného sborového adresáře a pozdravil sbor osobně, nikoli „úřředně“.

Jeho podobu určil jedinečný „nebeský“ jev, který se pomalu, ale jistě rýsuje na obloze. Ke konjunkci dvou planet Jupitera a Saturnu v letošní podobě dochází prý znovu od r. 1623. Zkousím si představit, co tehdy lidé viděli a jedna z těch představ je jednoduchá. Viděli víc, protože neřešili náš soudobý problém-světelný smog. Naše planeta je přesvícená a hvězdáři se zlobí. Já farářsky musím říci, že navzdory většímu celosvětovému svícení, nežijeme ve světlejších dobách, než lidé tehdy v 17. století. A už vůbec ne než tehdy „v roce nula“. Jdeme temnotami, lidé se nezměnili, nevylepšili jsme se.

Jediné, v čem se lišíme od našich předků, je v míře pohodlí a celkovém bohatství, konzumu a v množství jídla (ovšem jen pro malou část lidstva).

Nebeská záře dvou planet a miliónů dalších nebeských světél nás opět zve, abychom pozvedli hlavu vzhůru a soustředěně se dívali. Fakticky k obloze a duchovně k „nebesům“. Přeji Vám všem pokojné Vánoce a dobrý příští rok, který bude plný dobrých pohledů, náhledů, výhledů, které temnoty nezkaží.

Pavel Ruml

Připomeňme si

Letošním rokem vstupujeme do druhého poločasu doby, která plyne od nedávných (!) oslav 50 let samostatného dejvického sboru k blížícímu se připomenutí 60. výročí a zároveň kulatých sto let zdejší kazatelské stanice. Opravdu to tak už je, čas strašně letí. Vzhledem k jiným myšlenkám jsme si na podzim nejspíš ani nevzpomněli na toto půlkulaté výročí. Přitom před 55 lety proběhla řada klíčových událostí: vznik sboru byl schválen církevními i státními orgány, proběhlo shromáždění, které definitivně stvrdilo vůli k osamostatnění,

a konečně dvoje volby, prvního staršovstva (namísto výboru KS) a prvního faráře, kterým se stal dosavadní vikář salvátorského sboru s určením pro Dejvice, bratr Jan Čapek.

Pak ale letos budeme mít dvojí kulatější, půlstoletá výročí. V březnu 1971 jsme se rozloučili a bratrem Janem Čapkem, který odešel do venkovského sboru v Sázavě. Dalším působením v Praze, více na očích úřadů, by riskoval ztrátu státního souhlasu.

Na jeho místo byl zvolen a 1. června 1971 do funkce dejvického faráře nastoupil bratr Daniel Henych, kterého dobře pamatujeme. Když už ne jako faráře, tak jako bratra, který i nadále našemu sboru ochotně a tiše sloužil. Jako farář zde obětavě působil skoro dvacet let a získal si úctu a lásku nás všech. Vděčně na něj vzpomínáme.

Jan Mašek

Kdo to byl?

Luk 1:13: „ I řekl jemu anděl: Neboj se, Zachariáši, neboť jest uslyšána modlitba tvá, a Alžběta manželka tvá porodí tobě syna, a nazveš jméno jeho Jan. “

V Bibli je JMĚNU přikládána velká důležitost, zvláště ve Starém zákoně. Ale i v Novém, viz citát. Odhlédněmež nyní od konkrétních, bez překladu nám už neznámých významů jednotlivých jmen, byť i ten byl důležitý. Odhlédněmež od přeneseného významu slova JMÉNO ve spojení „ve jménu Krista...“. Podívejme se na věc očima Starého zákona. Nezřídka dává jméno sám Bůh (*Gen 17:19 „Jemužto řekl Bůh: Nýbrž Sára manželka tvá porodí tobě syna, a nazveš jméno jeho Izák; ..“*). Co nemá jméno, jako by ani nebylo.

I v praktické rovině našeho běžného život je jméno důležité. Pracovníci v mnoha profesích nosí viditelně cedulku se svým jménem. Na každé řádné konferenci mají účastníci svá jména viditelně a velkým písmem na stole, nebo i na oděvu.

Ve sboru tomu tak není. Tím se dostáváme k zajímavé otázce, jak se má člověk dovědět, jak se ten druhý jmenuje? Známe se od vidění, hovoříme spolu – ale jméno toho druhého vlastně znát nemusíme. Jedna z mála cest je, když dotyčný je vyzván k vystoupení – řeči – před sborem, a je vyzván jménem.

Také se lze při rozhovoru sám představit a očekávat od druhého, že učiní totéž. Po mnoha letech ve sboru je to ale tak trochu nešikovné, začít se představovat, když se dávno od vidění známe...

Jsou jistě lidé, kteří mají na jména paměť. Já mezi ně nepatřím, musím jméno slyšet opakovaně, nebo lépe vidět napsané, abych si ho spojil s podobou. Závidím těm, kteří paměť na jména mají. Když jsou ve sboru dlouho, znají všechny

jménem. Možná ani netuší, že někdo s tím má potíže. A to třeba i proto, že je ve sboru krátce - nový.

Ve sboru existují menší skupinky, kde se lidé scházejí, a tam se oslovují jménem. Mládež, x-cátníci, nedělníci, křesťanská služba... I tam pamatujeme, že jméno je důležité, ale je to jen začátek. Je dobré tušit nebo i přesně vědět, jaké jsou vztahy daného člověka k jiným lidem ve sboru, kde pracuje, kde bydlí, co ho třeba trápí, kde by potřeboval pomoci, či kde může být pomoci druhým on. Takzvaný „druhý program“ na schůzkách mládeže nebo x-cátníků, kde se o tom všem hovoří, je stejně důležitý, jako diskuse o biblických tématech.

V extrémní rovině vynikne neznalost jména ve chvíli, kdy slyšíme, že někdo zemřel. Nemáme šanci zjistit, kdo to byl, pokud jméno nemáme spojené s podobou. A nyní v covidové době se nemůžeme jiného bratra nebo sestry ani zeptat.

A tak přemýšlejme, jak z toho ven? Což zveřejňovat například fotky autorů Souterrainu u jejich článku? Což nosit cedulky se jménem? Což vyvěsit fotografie alespoň staršovstva? Což zase pořídit tu velkou fotku s popisky jmen, kterou jsme jako sbor věnovali sestře Trgalové, když nastupovala u nás jako farářka? A ta minulá fotka, kterou Ivan Práchenský tak krásně zpracoval – ještě ve sboru visí? Nevím, nejsem si jist, už jsme tam vzhledem ke covidu dlouho nebyli...Což ji poslat všem na mail? A jak to dělají jinde?

Přemýšlejme, jak z toho ven? Jméno je důležité – i když je to jen začátek.

Karel Režábek

Co dobrého přinesl COVID

Poprosila jsem tři ženy, tři různé generace, aby se zamyslely, zda jim i tato složitá doba přinesla něco dobrého.

Marta Študentová

Stáňa Hřebíčková: Zadáni od sborové sestry znělo: „Dal ti covid něco dobrého? Pokud ano, napiš o tom“.

Mohla bych se uchýlit k mediálním frázím a psát o „vlně solidarity“ s ohroženou skupinou občanů, do níž věkem patřím. Nesporně je to radostná a potěšující zpráva. Já mám ale napsat, co dal covid mně osobně. Psát o negativních „darech“ covidu by se mi dařilo mnohem líp: omezené sociální kontakty, zavřený kostel, zavřené výstavy, zrušené výlety. A také úzkost a strach, když covid postihl část rodiny. Samé záporné emoce, které člověku nedělají dobře.

Ale covid a „dobré dary“? To je protimluv, který je v rozporu se zprávami, které na nás chrlí každý den média, pokud jim to dovolíme. Ale jsou tady, jen si je uvědomit. Volání a maily od rodiny, přátel, ze sboru. Možnost sledování bohoslužeb. Vědomí soudržnosti, nečekaná nabídka pomoci. Něco, co jsme si

zvykli pokládat za samozřejmost, ale co zdaleka není samozřejmé pro řadu lidí kolem nás.

Omlouvám se, ale budu teď trochu osobní. To mé vyprávění by mohlo mít podtitul „Chvála internetu“. Patřím ke generaci, pro kterou se moderní média nestala tak samozřejmou součástí života jako v případě mých dětí a vnoučat. Z profesních důvodů jsem se s nimi naučila pracovat, ale surfování po internetu nikdy nepatřilo k mým preferovaným činnostem. Až přišel covid a internet mi nabídl to, co jsem postrádala: bohoslužby, biblické hodiny, křeslo pro hosta. Dokud nezačal přenos bohoslužeb z dejvického sboru, hledala jsem podle doporučení jiné možnosti, až jsem se dosurfovala do Nosislavi. Pro přechodnou dobu jsem se stala tak říkajíc externí členkou tamního sboru. Radostně a vděčně. Na biblické hodiny a Hovory o víře tam „docházím“ dodnes. A internet mi poskytl další nečekanou výhodu. Můžu se kdykoli vrátit k tomu, co jsem slyšela, co mě zaujalo, co jsem úplně nepochopila na první poslech. K těm dobrým darům se přidala radost a vděčnost.

Pročítala jsem si nedávno úvahy Petra Hudce o ovoci Božího Ducha a uvědomila jsem si, že se s láskou, radostí, dobrotou i dalšími dary setkávám právě teď víc, než jindy. Covid mi poskytl čas na to, čemu naši předkové říkali „usebrání“. Čas na zamyšlení, hledání podstatného, poznání dobrých věcí v mém životě. Potřebu vděčnosti.

Naše babičky říkaly, že všechno zlé je pro něco dobré. A měly pravdu.

Irena Troupová: Od jara jsem si prošla všemi možnými fázemi pohledu na covid – od nevěřícího po úzkostné sledování vývoje, což naštěstí moc dlouho netrvalo. Ale i tak jsem se cítila uvržena do situace, které jsem nerozuměla, stále nerozumím, tudíž se s ní neumím vyrovnat, ba ji aspoň prostě přijmout. Zároveň se k tomu nerada přiznávám... Leckdo z nás prožíval a bohužel dál prožívá obavy o své budoucí ekonomické zajištění, ale mě pomáhá, když mohu poslat někam peníze, kde jsem si jistá, že s finančním darem dobře naloží. Věřím, že je to jako s tím posíláním chleba po vodě... Ze začátku jsem se snažila vnutit seniorům, že jim nakoupím a jinak vypomůžu, ale skoro všichni to odmítali a bránili se tomu. Myslím, že si to vykládali špatně – nechtěli nikoho „zatěžovat“ a neuvědomovali si, že to nezatěžuje, ale naopak dává nám pomáhajícím šanci cítit se zase k něčemu.

Že všude vládla všeobecná podrážděnost, není třeba připomínat. Nejlépe mi pak bylo, když jsem s dcerkou utíkala do přírody, vždycky aspoň na dva dny v kuse. Do toho jsme obě musely fungovat v rámci vzdělávání online. S některými studenty probíhala online výuka v pořádku, u jedné studentky jsem ale cítila, že si svou frustraci vybíjí na mně a neuměla jsem se bránit. To jsem pak byla

dvojnásobně ráda, že jsem na to mohla při dlouhých procházkách v lese zapomenout. Vedle dobrých duchovních promluv různých moudrých lidí mi strašně pomáhaly žertíky kolující po sítích, a že jich bylo! Při brouzdání virtuálním světem jsem se ale musela naučit přestat číst příspěvky těch lidí, kteří s neutuchající vervou vedou svaté války proti všemu a všem.

Trápí mě nadále všechna omezení, jejich nelogičnost, a tudíž i neúčinnost, chybějící setkávání s mnoha přáteli a tak dál. Uvědomuji si, jak mě blaží každý vlastní i cizí streamovaný koncert, jak je hezké, když přijde dcerka ze školy a radostně něco vykládá, když mi manžel pošle na telefon milý emotikon, rozsvítím svíčky na adventním věnci. Nemám žádné prozářené poselství pro ostatní, jsem v tom prostě s vámi...

Marie Gallusová: I když se tato doba jeví velice náročná a může se zdát i pouze špatná, nehezka a záporná, přece jenom přináší i dobré věci. A nemusí být vůbec ohromné a světoborné, mohou to být i ty nemenší drobnosti.

Tahle doba mi přinesla i mnoho špatného, ale člověk se musí dívat na svět i optimisticky. Například mi přinesla poznání, že lidský kontakt je opravdu k nezaplacení. Že úsměv knihovnice, když mi vysvětluje nový systém vracení knih, je tisíckrát lepší než jeden klik na e-shopu. Že hlas mojí paní učitelky klavíru slyším v učebně a ne z mobilu doma. Že setkání s kamarádkami v parku nemůže nahradit žádná technologie. Tohle všechno jsem v poslední době začala vnímat jako ty věci, na které se vždycky těším, že dám přednost tomu někam zajít, než to jen odříct a zůstat doma, vyřídit to po telefonu. Právě díky téhle době jsem si uvědomila, že lidé jsou to, co mi do života přináší drobné radosti, jako objetí od kamarádky nebo úsměv knihovnice.

Otázku, co by dělal pán Ježíš tady a teď, si kladu mnohokrát

(Rozhovor s jubilantem Danielem Hellerem)

Náš milý Dane, ty jsi chodící příklad toho, že věk je jen číslo: tvůj duch je mladý, energii ti můžou závidět i vrstevníci tvých dětí, tvá tělesná schránka ani trochu nenavzděčuje tomu, že ses narodil jednoho prosincového dne pět let po válce (druhé světové). Po kom jsi zdědil takovéhle předpoklady?

Po nikom. Všechno je to milost Boží. Mámě umřel táta, mimochodem italský legionář, když měla týden před maturitou, v pouhých 54 letech po večeři doma u stolu, když celé rodině předčítal z Národní politiky, na mozkovou mrtvici. Mámína maminka zemřela, když mi bylo půl roku. Tátova máma zemřela, když

mi byly tři roky, v 63 letech, a jeho táta, když mi bylo deset. Ten se dožil 73 let a tak byl ve srovnání s ostatními prarodiči takřkajíc dlouhověký. A jako jediného dědečka si ho mohu pamatovat a dobře pamatuji. Nikdy jsem nezažil, co to je mít babičku. A jenom jsem slýchal, že existují babičky, ke kterým se jezdí na prázdniny, babičky, které vaří, pečou a smaží. A přitom jsem měl mladé rodiče – když jsem se narodil, bylo tátovi 25 a mámě 22. Lidsky viděno, medicína udělala ve druhé polovině 20. století obrovské pokroky. Z pohledu víry mi to Pán Bůh bohatě vynahradil na rodičích - táta se dožil bez tří měsíců 83 a máma bez čtyř měsíců 87. Předpoklady k dlouhověkosti rozhodně nemám, ale rád bych se dožil takového věku, jako bratr Dědina z našeho sboru. Pamatuji se, jak jsme si připíjeli červeným vínem ve vinárně, když jsme slavili jeho stovku. Ale měl bych se i v tomto směru držet při zemi. Často si připomínám slova 31. žalmu (Ž 31,16a), nejraději v králickém překladu: „V Tvých rukou jsou časové moji.“

Co tě v dětství a dospívání ovlivnilo?

Především rodiče. A tedy rodinné prostředí. Čím jsem starší, tím více si uvědomuji, co všechno jsem doma nasál a vstřebal. A vážím si toho stále více. Vypovědět se to nedá. Hráli jsme si například s tátou a s bratrem ještě v předškolním věku „na kostel“. Cestu do kostela představovalo několikrát oběhnutí jídelního stolu v pokoji, pak jsme „přistáli“ na gauči a poslouchali vyprávění napínavých starozákonních příběhů. Díky rodinné výchově jsem začal vnímat (a stále se to zesiluje) církev jako druhý domov. Kamkoliv jsem v životě přijel do vzdálené ciziny, hledal jsem vždycky církevní společenství. I tam, kde to nebylo tak snadné. Jenom namátkou: Vzpomínám na luterány v Istanbulu v kostele při švédské ambasádě, na anglikány v japonské Jokohamě, na ekumenické společenství v Singapuru a další. Všude tam se po bohoslužbách pila káva a povídalo se. V Singapuru jsem se například seznámil se starším bratrem, který pracoval pro Tomáše Baťu, a když vypukla druhá světová válka, už tam zůstal na celý život. Jako komentář si neodpustím zásadní biblický verš (Mt 28,19): „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého.“ A pokud jde o to další ovlivňování v dětství a v dospívání, součástí mého já se staly jak dorost a mládež v mém rodném sboru u Salvátora, tak evangelické brigády a kurzy. Setkávání s lidmi, kteří také pařili k menšině, ale dokazovali svými životy, že leccos jde i jinak.

Měl jsi odjakživa představu, že chceš být psychologem? Neuvažoval jsi někdy o tom vydat se ve stopách svého otce?

Ne, neměl. Však jsem také po období matematických fyzikálních olympiád a maturitě na gymnáziu (tenkrát ještě SVVŠ) zamířil, velmi podporován rodiči, na Matematicko-fyzikální fakultu UK. To bylo studium minimálně ovlivněné

jakoukoli ideologií. Vydržel jsem tam rok a pak udělal přijímací zkoušky na Filosofickou fakultu UK. Lákala mne i filozofie a sociologie, ale ty byly mnohem více zatížené „duchem doby“. Psychologie byla relativně nezávislejší a mojí motivací nebylo především řešení vlastních problémů, což bývá velmi časté, ani především pomáhání druhým, což je také častým ušlechtilým motivem, ale touha porozumět lidem. Jejich motivacím, proč chtějí a dělají to či ono, a proč to či ono nechtějí. Existuje dokonce celý směr, který si říká „rozumějící psychologie“ (Wilhelm Dilthey: „Verstehende Psychologie“ - W. Dilthey, německý filozof, psycholog a pedagog, představitel filozofie života, pocházel z reformované kazatelské rodiny, studoval historii, teologii a filosofii v Berlíně a v Heidelbergu).

O tom, že bych se vydal po stopách svého otce, jsem uvažoval mnohokrát, vlastně - s malými přestávkami - po celý život. Naši mne od toho mnohokrát zrazovali - a nejenom kvůli tomu, v jaké době jsme žili (dnešní mládež už si např. asi neumí představit, co to bylo ztratit „státní souhlas“). Viděl jsem - díky rodině - do dění v církvi velmi zblízka a poznal, jak to s tou „nevěstou Kristovou“ často je. Kdyby byla církev výhradně lidská instituce, dávno by už zanikla. Na druhé straně jsem vnímal i roli laiků v církvi, kteří jsou autentickými dobrovolníky „na vinici Páně“. A čím jsem starší, tím více se snažím „přikládat ruku k dílu“. A pro ty, kteří přijdou po naší generaci: Jednou z mála věcí, kterými jsem si relativně jist, je to, že role laiků v církvi poroste.

Byla tvá víra vždycky přímočará, bez pochybností?

Ne, nebyla. Především proto, že můj život nebyl zdaleka přímočarý. Nemám tady a teď místo k tomu, abych se ze všeho zpovídal. Zažil jsem na vlastní kůži, jak jsou tzv. „cesty Páně“ velmi klikaté. Pokud jde o pochybnosti, máme je snad všichni. Někdy větší, někdy menší. Ale vždycky jsem pochyboval především o sobě, ne o Bohu. Těch neviditelných pochybností o sobě a svém životě bylo mnoho. Má to všechno vůbec nějaký smysl? Když naše bytí je tak jako tak bytím ke smrti? „Marnost nad marnost“, lépe přeloženo „pomíjivost nad pomíjivost“? Ale vždycky tu byl ten pevný základ z dětství, o který bylo možné se opřít. A zcela lidsky vyjádřeno: Ještě i po své padesátce jsem mohl čas od času přijít za svým tátou na fakultu. To už jsem si tohoto Božího daru nesmírně cenil a samozřejmě cením dodnes.

Celý život se angažuješ v naší ČCE. Jaké jsou v současné době tvé „aktivity“?

Všichni žijeme ve svých sborech, takže začnu ve sboru: Samozřejmě účast na bohoslužbách, presbyterská služba, práce ve staršovstvu, středeční Naši pěvci (od roku 1986!), pondělní Evangwing se zasloužilým bývalým kurátorem Pavlem Proskem, tzv. „x-cátníci“ a další. Když mne na podzim roku 1991 tehdejší farář našeho sboru Miloš Rejchrt, který nám mj. postupně pokřtil tři děti, vyzval, abych

kandidoval do staršovstva, netušil jsem, kam všude ta cesta povede. Dnes jsem místokurátorem, ale ta cesta od zvolení do staršovstva našeho sboru vedla postupně na konvent (v tomto i v jiných případech bývá člověk nejdříve zvolen náhradníkem a pak se po několika letech stane členem nějakého správního orgánu) a po mnoha letech a mnoha konventech pražského seniorátu (v mém případě po sedmnácti - 1991-2008) na synod, kde jsem byl v letech 2012-2016 jedním ze tří laiků zvolených do předsednictva synodu, a v neposlední řadě do seniorátního výboru. Napřed jsem jako náhradník léta jezdil ze smíchovského nádraží pantografem do Radotína na schůze seniorátního výboru u seniorky Lýdie Mamulové, pak jsem byl zvolen členem seniorátního výboru, pak opakovaně náměstkem seniorátní kurátorky Zdeny Skuhrové, mimochodem mé spolumatulantky, to už za seniorování (příští rok končí) libeňského faráře Romana Mazura. A když se Zdena s rolí a službou seniorátní kurátorky loni na podzim rozloučila, zvolil mne konvent pražského seniorátu 8. listopadu 2019, tedy před rokem a něco, na pět let seniorátním kurátorem. Bude-li to tak Pán Bůh chtít, skončím v listopadu 2024 a přenechám tu službu, která zdaleka není jenom radostná, mladším. Jak v seniorátu, tak v celé církvi, tedy na synodu, jehož jsem jako seniorátní kurátor tzv. virilním členem. Tak si to ovšem představuji dnes. Člověk miní a Pán Bůh mění.

V čem vidíš slabé stránky a čem sílu ČCE?

To by bylo na hodně dlouhý článek a dvěma větami (jedna o silných stránkách a druhá o slabých stránkách) to vyjádřit nedokážu. Ale výborně to udělala strategická komise naší církve, která na tom postižení toho nejdůležitějšího pracovala několik let (pod vedením našeho bratra seniora Romana Mazura, kterého mimochodem pověřili vedením trochu ve stylu „kozol zahradníkem“ - aneb „když má pořád nějaké kritické připomínky, tak ať se toho ujme“). Výsledkem je tzv. STRATEGICKÝ PLÁN ČCE, ke kterému se loni konala na Pedagogické fakultě UK konference přístupná úplně komukoli (však bylo také narváno!). Strategický plán si prostudujte sami:

<https://www.ustredice.cz/clanek/6266-Strategicky-plan-CCE/index.htm>

Stojí to za to!

Máš nějaké životní krédo?

Nemám, ale čím jsem starší, tím častěji mi v mysli „vyskakují“ příhodné či případné biblické verše, které přesně sedí k momentální životní situaci. Netajím se s tím, že to nebývají verše z epistol, které nás napomínají i povzbuzují, ale především Ježíšovy výroky ze všech čtyř evangelií. To je prostě poklad. V první řadě kázání na hoře, ale nejenom ono. Jako zvědavého i zvidavého laika mne vždycky velmi zajímal vznik evangelií a jejich prameny, ale o tom by měl něco

napsat někdo povolanejší. Přiznávám se, že moje víra vždycky byla, je (a asi už zůstane) tzv. „christocentrická“. Ve středu všech pomyslných kruhů je Pán Ježíš. Tu otázku, co by dělal Pán Ježíš tady a teď, si kladu mnohokrát denně.

Nač jsem se zapomněla zeptat?

Nevim a netuším. Ale na tom snad nezáleží. Těším se na rozhovor, který bude pokračovat. A veliké díky, milá Lydko, za otázky. Otázky jsou vždycky moc důležité. Od nich se totiž odvozují odpovědi.

Dane, bylo mi potěšením. A do dalších let ti za sebe a jistě i za ostatní Dejvické přeju všecko dobré!

Za rozhovor děkuje „láh“

Když se řekne Dan Heller, napadne mě:

Zájem, otevřenost, lidskost, vyprávění a komentáře, radost ze života a jeho darů (4H: hudba, hodování, hloubání nad věcmi víry, hory). MT

Při studiích na teologické fakultě jsem zpíval v salvátorském pěveckém sboru a v tenorech jsem stával vedle něj. Bylo mi ctí, měl jsem dobrý „cantus firmus“ = tedy pevnou oporu. Po čtyřiceti letech jsme se setkali znovu v Dejvicích a Dan je stále stejné „živo“. A to je dobře! Tak se drž, bratře...a trochu se šetři...už nám není dvacet :-). PR

Nezadržitelný gejzír chytrých, vzdělaných a vtipných poznámek prakticky k čemukoli, o čem je právě řeč, někdy přerušovaný -- jak to u gejzírů bývá -- klidnou chvílí naslouchání a laskavé empatie. MP

T2

FHH

„Last but not least“

MV

Chytrý, pohodový, dobrý muzikant a velký gurmán.

NS

Dan se bude ošívát, až tohle bude číst.

XY

Milý Dane, přijmi ke svým kulatinám naše přání Božího požehnání.

Izaiáš 40,31 Tě, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly.

7 věcí, které někteří lidé mylně šíří o fairtrade

Všichni jsme to již asi slyšeli: od sotva informovaného člověka se dovíte, že fairtrade opravdu nepomáhá zemědělcům ani řemeslníkům, že je to marketingový podvod, jehož cílem je přimět lidi, aby platili více za základní produkty nebo aby se „lidé ze střední třídy cítili lépe“. Pokusíme se vám pomoci rozeznat fakta od fikce. Pro pěstitele a řemeslníky ze země globálního Jihu má fairtrade hmatatelné a prokazatelné přínosy. Přesto lze občas slyšet vůči systému fairtrade výhrady.

Některé jsou oprávněné a fairtrade se je snaží řešit. Jiné se ale zakládají na nepochopení nebo na nepravdivých informacích.

Které mýty o fairtrade zaznívají nejčastěji a jaká je realita?

Mýtus 1: Fairtradové výrobky jsou dražší

To dnes už není tak úplně pravda. Platilo to dříve, kdy fairtradové výrobky nabízely výlučně malé obchůdky, pro něž je logistika takového obchodování poměrně náročná a tedy nákladná. I díky většímu zájmu spotřebitelů o původ potravin, řemeslných výrobků a etické otázky jejich vzniku se ale do prodeje fairtradových výrobků v současnosti zapojují i globálně působící společnosti a obchodní řetězce, což vede ke zvyšování objemu prodaného fairtradového zboží a tedy snižování logistických a jiných fixních nákladů.

Dražší než konvenční zboží mohou být fairtradové produkty tehdy, mají-li zároveň certifikaci BIO. Systém produkce biopotravin je totiž náročnější než u běžných potravin, například obhospodařování plodin je složitější a trvá déle, pokud se nepoužívá zemědělská chemie. Navíc pěstitelé získávají za plodiny vypěstované v kvalitě BIO příplatek navíc.

Kde se tedy v systému fairtrade berou prostředky na odpovídající odměnu pro pěstitele a řemeslníky? Spravedlivější výkupní cena fairtradových surovin je výsledkem spravedlivějšího rozdělení zisku napříč dodavatelským řetězcem, od pěstitele až po finálního zpracovatele. Nemusí se tedy nutně promítnout do koncové ceny pro zákazníka.

Mýtus 2: Známkou fairtrade si může na obal dát každý, a pak tvrdit, že obchoduje eticky

To není pravda. Známkou FAIRTRADE je chráněné označení, které obchodníci a výrobci mohou použít jen na výrobky, které splňují standardy fairtrade. Standardy musejí plnit jak řemeslníci, pěstitelé, tak zpracovatelé jejich úrody. Plnění těchto standardů je kontrolováno nezávislou auditorskou společností Flocert.

Známkou FAIRTRADE je vlastnictvím Fairtrade International. S obchodníky a zpracovateli v ČR a na Slovensku komunikuje Fairtrade Česko a Slovensko, která zpracovatele na případné neoprávněné užití známky upozorní. Pokud by daný obchodník nereagoval na upozornění, iniciativu převezme Fairtrade International, která může daného obchodníka pro neoprávněné užití známky žalovat.

Mýtus 3: Jen malé procento z ceny, kterou zaplatíte, skutečně dostanou pěstitelé a řemeslníci

Tento mýtus vychází z nesprávného předpokladu, že fairtradová farmáři

a řemeslníci žijí z podílu na prodejních cenách zboží se známkou Fairtrade. Tak to ale není. Zapojení do fairtrade pro pěstitele a řemeslníky znamená, že za svou produkci dostane ihned po dodání své kávy, kakaa nebo řemeslného výrobku takovou cenu, která pokryje výrobní náklady.

Bud' cenu tržní, nebo minimální fairtradovou cenu (pokud tržní cena klesne pod úroveň minimální fairtradové ceny). Navíc získají tzv. fairtradový příplatek určený na rozvoj jejich komunit a investice do vyšší efektivity a kvality své produkce. To je principem fungování fairtrade.

Přínos uvědomělého nakupování tedy nespočívá v tom, že by „část ceny“, kterou v obchodě zaplatíte, putovala k pěstitelům v zemích globálního Jihu, ale v tom, že takovým nákupem zvyšujete odbyt fairtradových produktů – a obchodníci tak mají důvod nakupovat více za podmínek fairtrade. Čím vyšší budou prodeje zboží s certifikací Fairtrade, tím více fairtradových produktů obchodníci nakoupí a tím více pěstitelů a řemeslníků bude moci využívat benefitů fairtrade (odpovídající cena, fairtradový příplatek, vzdělávání atd.).

Mýtus 4: Fairtrade uzamkne zemědělce a řemeslníky na pevnou cenu

Možná jste četli nebo slyšeli o „Fairtrade Minimum Price“ – tato určená minimální cena opravdu existuje. Jde však o záchranou síť, která se vypočítá na pokrytí výrobních nákladů a průměrného zisku a vstupuje do hry pouze v nejhorším případě. To je v okamžiku, kdy tržní cena klesne pod cenu fairtradovou. Není to něco, co by uzamklo zemědělce a řemeslníky na pevnou cenu.

Nicméně - a to je opravdu důležité - pokud je tržní cena nad minimální cenou, musí kupující zaplatit vyšší cenu. A samozřejmě mohou prodávající vyjednávat i vyšší ceny na základě kvality a dalších faktorů.

Za zmínku stojí také to, že kromě obdržení minimální ceny nebo tržní ceny dostávají výrobci fairtrade prémii typu bonusů nazvanou „Fairtrade Premium“. Jedná se o dodatečnou sumu peněz, o které se rozhodují demokraticky, jak a za co je utratí.

Mýtus 5: Naše společnost platí vždy zemědělcům a řemeslníkům více než Fairtrade

Občas se objeví společnosti, které tvrdí, že „zemědělcům nebo řemeslníkům vždy platí více než Fairtrade“. Tyto společnosti však vždy srovnávají své ceny s cenou „Fairtrade Minimum Price“ a ne s cenou skutečně na základě tržních cen vyplácenou. Budou v případě poklesu tržní ceny také zemědělcům a řemeslníkům ceny dorovnávat na životně důležité minimum?

Mýtus 6: Fairtrade je sociální inženýrství, které křiví volný trh

Volný trh je iluzorní koncept. Bohaté země globálního Severu a nadnárodní

společnosti určují pravidla mezinárodního obchodu, chrání pracovní trh v Evropě, evropské zpracovatele a pěstitele systémem dovozních limitů, dotací a cel. Zájmy pěstitelů v chudých zemích takto nikdo nechrání. Od dob kolonialismu jsou tyto země závislé na vývozu primárních surovin, za které ale nedostávají dostatečně zaplacené. Vyjednávací pozice jednotlivých pěstitelů a řemeslníků je totiž velmi slabá a musí přistupovat na podmínky výkupců z nadnárodních společností. Nemají přístup k úvěrům, vzdělání, technologiím. Fairtrade tedy nepokřivuje volný trh, ale snaží se nerovné rozložení sil v mezinárodním obchodu napravit. Chrání v dodavatelském řetězci ty nejslabší – pěstitele a řemeslníky.

Mýtus 7: Peníze z licenčních poplatků nejdou pěstitelům a řemeslníkům, ale příživníkům na fairtrade

Licenční poplatky – tedy peníze, které za používání známky FAIRTRADE platí obchodníci – skutečně nejsou určeny pěstitelům. Ti ze systému fairtrade profitují jinak – zaručenými minimálními výkupními cenami, fairtradovým příplatkem, dlouhodobými kontrakty. Například jen v roce 2017 dostali fairtradová pěstitelé a řemeslníci na příplatku určeném k rozvoji jejich komunit 178 milionů eur (zhruba 4,5 miliardy Kč).

Nezbytným předpokladem pro to, aby mohli prodávat svou produkci za podmínek fairtrade, je však dostatečná poptávka mezi spotřebiteli a tedy motivace obchodníků takové zboží nabízet. Osvěta mezi spotřebiteli, jednání s dodavatelskými řetězci a další aktivity směřující k většímu zájmu o životní podmínky pěstitelů a řemeslníků jsou jedním z úkolů organizace Fairtrade International, jejíž fungování pokrývají právě licenční poplatky. Kromě toho Fairtrade International také vytváří a reviduje standardy pro jednotlivé produkty a vytváří a zavádí programy zaměřené např. na vzdělávání pěstitelů a řemeslníků, na zvyšování zapojení žen a mladých lidí nebo na boj s klimatickými změnami.

Zaslala Magdalena Jelínková, ředitelka o. p. s. Jeden svět

Křeslo pro hosta 28. 1.

Ve čtvrtek 28. ledna od 19 hodin bude hostem **JIRÍ SLÍVA**, český výtvarník a básník, věnující se kreslenému humoru, litografii a knižní ilustraci. Kromě toho píše i verše pro děti a je autorem mnoha českých poštovních známek. Setkání bude vysíláno také on-line.

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v pátek 24. 1. 2021.

Únorové číslo vyjde 31. 1. 2021.

Adventní bohoslužby

v tomto koronavirovém roce 2020 hudbou a zpěvem provázeli: **Lydie Härtelová, Míša Petříčková, Eliška Hencychová, Irena Troupová, Tomáš Najbrt**

Foto zaslal Marek Světlík.

Obsah čísla:

O tichu.....	1	Co by dělal pán Ježíš tady a teď.....	7
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Když se řekne Dan Heller, napadne mě.....	11
Slovo faráře.....	3	7 věcí, které někteří lidé mylně šíří o fairtrade.....	11
Připomeňme si.....	3	Křeslo pro hosta 28. 1.....	14
Kdo to byl?.....	4	Adventní bohoslužby.....	15
Co dobrého přinesl COVID.....	5	Kalendář na leden 2021	16

Kalendář na leden 2021

Bohoslužby	26. 12. VP Štěpán	P. Ruml
9:30	27. 12.	P. Ruml (M. Trgalová Chotíněves)
	1. 1. VP	P. Ruml
	3. 1. VP	M. Trgalová
	10. 1.	P. Ruml
	17. 1.	A. Jacobea
	24. 1.	M. Trgalová
	31. 1.	P. Ruml

Bohoslužby on-line + určené počty účastníků + Večere Páně podle vývoje situace a aktuálního upřesnění

Konfirmandi pátek v 15:00

Křesťan. služba 10. 1. po bohoslužbách

Děti + maminky

Nedělníci

X-cátníci

Naši pěvci

Zpívání

Modlitby Taizé

Hodina pohybu

Biblická hodina

**„Obcování“
(generace 35-50)**

Klub poznávání

**VŠECHNA OSTATNÍ SETKÁNÍ BUDOU OZNAMOVÁNA AD HOC
DLE VÝVOJE SITUACE
viz webové sborové stránky a sborové dopisy**

Křeslo pro hosta 28. 1. informace viz strana 14

Staršovstvo 7. 1. v 19:00

Ostatní 9. 1. konvent pražského seniorátu – plánován

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103